

Löjligt simpelt!

En helsvensk upplaga utan krusiduller!

JAKTPROV

FOR
DUMMIES[®]

Lär dig:

- Anmälan
- Ta med rätt grejer
- Hur ett prov går till

Micke Åsman

Hela det här dokumentet är fritt att använda precis hur som helst.
//Micke Åsman

Förord

Som nybörjare är det inte alltid så lätt att hänga med i alla termer och begrepp som kretsar kring min nya hobby. Prov generellt förknippar jag med något jobbigt och svårt, därför kändes jaktprov väldigt skrämmande. Bara ordet prov får mig att svettas och magontet kommer som ett brev på posten. Men jag är ju lite nyfiken också så jag anmälde mig i alla fall till ett jaktprov för att förhoppningsvis få rutin och lära mig mer om hur det funkar. Det visade sig att det inte alls var som jag trodde, det var ju jätteroligt och hur trevligt som helst, nu längtar jag till jag kan starta igen. Jag tror att fler än jag kan vara rädd för det okända och denna lilla skrift riktar sig till dig som aldrig startat ett jaktprov men vill veta mer och förhoppningsvis kommer till start efter du läst detta.

Innehållsförteckning

1. Varför jaktprov.
2. Vad krävs för att kunna starta ett jaktprov.
3. Olika typer av prov.
4. Anmälan och kostnader
5. Saker att ta med när du åker iväg till provet.
6. Så här går provet till.
7. Saker du inte behöver känna till, men kan var roligt att veta.

1. Varför jaktprov.

För att stödja avelsarbetet anordnas jaktprov av de olika lokalklubbarna inom SSF organisationen för att mäta hundarnas jaktliga förmåga, det handlar egentligen inte om något annat. Att det samtidigt tävlas i det är en trevlig morot som bara gör det hela mer spännande och roligt speciellt när det går bra. Resultaten registreras av SSF och SKK så blir tillgängliga för alla och kan användas vid planeringen på lämpliga kombinationer inför parningar, resultaten kan ju även utvärdera vilka egenskaper som nedärvs och från vilket håll dessa kommer. Ju mer data som finns desto lättare blir det att ”knäcka koden” så ju fler hundar som startar på prov desto bättre. ”Sök” och ”skall” är två egenskaper som troligen nedärvs så det är såklart bra att veta nivån på föräldradsjuren innan parning, proven ger ju även en slags varudeklaration på hundarna vilket är sjyst info till valköpare.

Jaktförmågan är nog den viktigaste rastypiska egenskapen som behövs när det gäller just jakthundar, de duktiga och friska hundarna måste alltså förvaltas så inte jaktlusten i framtiden minskar utan istället är i nivå där vi vill ha den. Instrumentet vi har att tillgå för att mäta den här förmågan är ”Jaktprov”.

2. Vad krävs för att kunna starta ett jaktprov.

- Du behöver vara medlem i någon av de olika SSF lokalklubbarna. Kontaktinformation till närmaste klubb finner du SSF hemsida <https://ssf-riks.se> Får du tidningen Ståndskall i brevlådan är du redan medlem.
- Du behöver en Norrbottenspets, Finsk spets eller en Laika, med tillhörande stamtavla och hunden ska vara registrerad hos SKK samt vara vaccinerad enligt rekommendationer därifrån.
- Du behöver sedan just inget annat än kläder på kroppen som lämpar sig för att gå i skogen och ett koppel. Pejl kan du använda om du vill.

3. Olika typer av prov.

Det finns två olika typer av prov, Ordinarie prov som ibland kallas ”Utlust prov” och det finns Rörligt prov.

Ordinarie prov är de som annonseras ut i god tid innan de inträffar, på ett sådant prov träffas flera provdeltagare samtidigt med domare och ansvariga på en plats. Arrangerande klubb har i förväg tagit fram vad de kallar provrutor. Provrutan är tillräckligt stor för att man inte ska hinna söka av allt på 4.5 timmar. Provrutorna är oftast också kontrollerade så att de är okej och faktiskt hyser fågel. Vilken domare och ruta man får tilldelad sig avgörs med vanlig enkel lottdragning. Innan du åker ut till ”din” ruta med din domare får du en karta över det området. Anmälan ska vara arrangören tillhanda senast 2 veckor innan startdatumet.

Rörligt prov kan du anmäla senast 3 dagar innan du vill gå, du kan gå på din egen jaktmark, du skickar anmälan till provledaren så utser denne en domare som kommer till dig. Det blir alltså bara ni tre, du, domare och hunden. Har du inte mark i närheten av din lokalklubb kan ibland domaren erbjuda mark att gå på. Hör dig för med provledaren för din lokalklubb.

4. Anmälan och kostnader.

Alla prov annonseras i tidningen Ståndskall, din egen lokalklubb har kännedom om andra klubbar och deras prov så hör dig för.

När du anmäler dig till ett prov så använder du samma blankett som till utställning, du kryssar bara i jaktprov istället. Blanketten finns på SSF hemsida men den finns också alltid en blankett i ståndskall nummer 2 varje år som du kan använda. Kostanden för proven kan skilja en del lokalklubbar i mellan, i min lokalklubb kostar det 100 kronor som medlem, allra första provet är gratis och domarna tar 100 kronor per prov. Det handlar alltså inte om några stora pengar men kostanden kan alltså skilja en del beroende på vart du ska gå ditt prov.

Väljer du någon annan lokalklubbs tävling blir priset alltid högre och betalas in till den klubben, domararvodet kan också skilja.

5. Saker att ta med när du åker iväg till provet.

- Hunden, Stamtavlan och vaccinationskort
- Kläder & skor med ombyte, (det kan regna)
- Sängkläder kan behövas beroende på boende om du ska sova över.
- En kamera kan vara rolig att föreviga det hela med.

- Kontanter, domaren ska ha lite ersättning för varje prov du går, kanske mat serverats som du vill betala för också.
- Det kan vara en bit att åka mellan provrutor så se till att bilen har ordenligt med bränsle i tanken så du tar dig hem efter avslutade prov.

6. Så här går provet till.

(Jag beskriver hur ett ordinarie prov kan gå till för en ”förstagångare”)

Du har dragit lott på domare och provruta fått din karta samt några tips där det tidigare siktats fågel på området, nu sitter ni i din bil på väg mot provområdet du och domaren.

Domaren har med största säkerhet kännedom om området och han hjälper dig hitta rätt bland alla skogsbilvägar, han har varit här många gånger förr. Det är inga problem förutom att hunden skäller en del när ni försöker pratar med varandra. Du berättar om att det är första gången du startar ett jaktprov och domaren skiner upp och blir glad, och utbrister– Vad roligt! Du känner direkt hur den nervösa oron i magen minskar.

Framme vid provrutan parkerar du bilen och tar ut hunden i koppel, domaren plockar fram sitt tidtagarur, pappersblock och en penna. Du sätter på pejlen på hunden ni traskar en bit tillsammans en bit in i skogen från vägen. Nu vill jag starta säger du, -Okej svarar domaren kör, så startar han sin klocka och antecknar starttiden i sitt speciella anteckningsblock. Hunden springer iväg och du börjar söka och domaren går bakom dig, det känns ungefär som att vara ute och plocka svamp eller jaga på vanligt sätt skillnaden är att du nu har någon att gå och småprata med.

Domaren berättar plötsligt att din hund har fina sökrundor, 10 minuter är han ute innan han kommer och visar sig innan en ny söktur tar vid, det är helt perfekt säger domaren. Kul tänker du som inte hade ingen aning om att domaren gick och klockade hunden. Plötsligt flaxar det till i ett buskage, ni själva har trampat upp en fågel, domaren svär till och tycker att det där var ju synd att inte hunden fick hitta. Domaren antecknar något i sitt block 1 finnande möjlighet säger han, *förstår du inte vad det betyder kan du fråga honom direkt om du är nyfiken*. Det är mycket domaren har koll på som du egentligen inte behöver känna till, du behöver bara vandra vidare. Domaren följer strax bakom dig som en trogen hund, pinsamt nog åt du ärtsoppa i går kväll, men det verkar domaren gjort också så ni kommer överens om att det jämnar ut sig.

Efter 1,5 timmes trevlig skogspromenad kommer ni till en hemsk plats, en föryngringsyta som de så vackert heter, varken du eller domaren tycker det känns särskilt roligt, Ni tittar tillsammans på kartan och domaren pekar på ett område dit han tycker ni ska gå istället, det är inte särskilt långt bort.

Senare kommer ni fram till ett område där det ser väldigt fint ut rent biotopmässigt, domaren föreslår att ni ska ta det lite lugnt en stund och låta hunden söka av området ordentligt. Det här är ett giftigt ställe viskar domaren.

Plötsligt börjar hunden skälla, han har hittat något. Ni går försiktigt fram mot platsen, en bit innan ni är framme ber domaren dig stanna kvar, så smyger han ensam försiktigt fram, du står kvar hunden skäller vidare efter lång stund blir det tyst, du ser domaren skymta mellan några träd han vinkar åt dig att komma, han ser glad ut när du kommer fram, fasen vad kul sägen han, hunden skällde full tid dvs. 10 minuter på en gammeltupp, perfekt markering! Tyvärr verkar den flugit långt när jag stötte den annars kunde det blivit bra med poäng på förnyat.

Ni går vidare plötsligt säger domaren att provtiden är slut. VA! har det redan gått 3 timmar? - Ja vill du gå förlängning på max 1,5 timme till? Nej det är så varmt så det får räcka med det här svarar du, jag tycker hunden verkar lite trött också. -Okej då går vi till bilen och åker hem då, - Ja det gör vi.

Du fick ju alla fall ett 3:e pris, vilken tur att han hittade den där tuppen säger domaren. Synd att vi trampade upp den där hönan, du har en väldigt fin hund säger domaren När ni kommit till bilen kommer hunden strax efter och hoppar in så ni åker tillbaka till samlingsplatsen. I bilen funderar du.. Men herregud! var det inte värre än så här att gå prov och jag fick pris också. Fasen vad roligt!

När ni kommer tillbaka renskriver domaren själv sina anteckningar på ett annat förtryckt papper medan du pratar med andra tävlande om deras och dina upplevelser. Sedan går du och din domare för dagen tillsammans igenom resultatet på ditt prov och reflekterar.

7. Saker du inte behöver känna till, men kan var roligt att veta.

”Provgruppen” det är du och domaren det, en väldigt liten grupp alltså.

”FM” betyder finnandemöjlighet, hittad fågel

Du får använda pejl, men den får du bara titta på 2 gånger under provtiden och då måste du säga till domaren att du vill titta vid varje tillfälle, efter att provtiden är slut får du naturligtvis titta hur mycket du vill.

Jösses! Jag inser nu när jag börjat skriva att det kraftig överkurs att gå genom alla ”roligt att veta saker”, provreglerna är som en hel bibel, domarna har ju koll på dessa, du behöver som vanlig simpel provdeltagare inte ha kännedom om dessa. Du behöver bara gå med hunden. För den som är extremt intresserad och vill djupdyka i ämnet hänvisar jag till provreglerna som finns på hemsidan.

Jag nöjer mig med att skiva poängnivåerna för de tre prisvalörerna istället. Ju mer poäng desto bredare leende om man säger så.

1 pris 75 poäng

2 pris 65 poäng

3 pris 50 poäng

Slutord

Nu hoppas jag att jag sopat bort all rädsla för att starta ett jaktprov, du behöver bara anmäla dig och din hund och gå ut och gå en stund i skogen med en domare och ha kul. Det är inte svårare än så, domaren letar inte fel utan stöttar och vill inget hellre än att det ska gå bra för er.

Lycka till!

Tack till Egon Rongdén som säkerställt att det jag skriver inte är lögn och förbannad dikt.

//Micke Åsman